Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
YVES BOT
esitatud 10. novembril 2011 [1]

Kohtuasi C-419/10

Wolfgang Hofmann
versus
Freistaat Bayern

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Saksamaa))

Direktiiv 2006/126/EÜ — Juhilubade vastastikune tunnustamine — Liikmesriigi keeldumine tunnustada sellise juhiloa kehtivust, mille teine liikmesriik on väljastanud isikule, kellelt on juhiluba esimese liikmesriigi territooriumil ära võetud

1. Kõnesolevast eelotsuse küsimusest tulenevalt peab Euroopa Kohus esmakordselt tõlgendama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/126/EÜ juhilubade kohta, [2] millega sõnastatakse uuesti nõukogu 29. juuli 1991. aasta direktiiv 91/439/EMÜ juhilubade kohta. [3]

2. Direktiivi 2006/126 artikli 2 lõikes 1 on ette nähtud, et liikmesriikide väljastatud juhilubasid tunnustatakse vastastikku.

3. Sellesse põhimõttesse on siiski tehtud mööndus. Kõnealuse direktiivi artikli 11 lõike 4 teises lõigus on nähtud ette, et liikmesriik *keeldub* [4] tunnustamast ükskõik millise teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivust sellise isiku puhul, kelle juhiluba on esimese liikmesriigi territooriumil piiratud, peatatud või ära võetud. Selle sätte eesmärk on asendada direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 esimest lõiku, milles on märgitud, et liikmesriik *võib keelduda* [5] neil tingimustel väljastatud juhiloa kehtivuse tunnustamisest.

4. Arvestades nendes kahes artiklis kasutatud sõnastuse erinevust, küsib Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Saksamaa), kas Euroopa Kohtu praktika, mis on välja kujundatud direktiivi 91/439 alusel, on kohaldatav ka direktiiviga 2006/126 reguleeritud olukordade suhtes.

5. Euroopa Kohus on nimelt otsustanud, et direktiivi 91/439 artikli 8 lõike 4 kohaselt ei tohi liikmesriik keelduda teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivuse tunnustamisest sel põhjusel, et esimese liikmesriigi territooriumil on juhiloa omaniku suhtes kohaldatud selle riigi väljastatud juhiloa äravõtmise või kehtetuks tunnistamise meedet, kui selles liikmesriigis uue juhiloa taotlemise keeluaeg, mis määrati koos selle meetmega, oli möödunud enne kuupäeva, mil teine liikmesriik juhiloa väljastas. [6]

1 — Algkeel: prantsuse.

2 — ELT L 403, lk 18.

3 — EÜT L 237, lk 1; ELT eriväljaanne 07/01, lk 317.

4 — Kohtujuristi kursiiv.

5 — *Idem.*

6 — Vt 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-476/01: Kapper (EKL 2004, lk I-5205, punkt 78), 6. aprilli 2006. aasta määrus kohtuasjas C-227/05: Halbritter ja 28. septembri 2006. aasta määrus kohtuasjas C-340/05: Kremer.

6. Seega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas redaktsiooni muutmisest tulenevalt on liikmesriik nüüd kohustatud keelduma tunnustamast samadel tingimustel väljastatud juhiloa kehtivust.

7. Käesolevas ettepanekus esitan põhjused, mis ma leian, et direktiivi 2006/126 artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik on kohustatud keelduma tunnustamast teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivust, kui selle omanikult on juhiluba esimeses liikmesriigis ära võetud, ning ta peab seda tegema põhjusel, et see isik juhtis sõidukit alkoholijoobes ja väljastavas liikmesriigis ei ole läbi viidud tema juhtimissobivust puudutavaid vajalikke kontrolle, mis on ette nähtud sama direktiivi III lisa punktis 14.1.

I. Õiguslik raamistik

A. *Liidu õigus*

1. Direktiiv 91/439

8. Direktiiv 91/439 kehtestas juhilubade vastastikuse tunnustamise põhimõtte eesmärgiga lihtsustada isikute liikumist Euroopa ühenduse sees või nende elama asumist teise liikmesriiki kui riik, kus nad juhiloa omandasid.[7]

9. Selle põhimõtte puhul on siiski olemas üks mööndus. Nimelt võib liikmesriik selle direktiivi artikli 8 lõike 4 esimese lõigu kohaselt keelduda sellise juhiloa kehtivuse tunnustamisest, mille teine liikmesriik on väljastanud isikule, kelle suhtes kohaldatakse esimese liikmesriigi territooriumil juhiloa piiramise, peatamise, äravõtmise või kehtetuks tunnistamise meetmeid.

2. Direktiiv 2006/126

10. Direktiivi 2006/126 artikli 2 lõikes 1 on meenutatud, et liikmesriikide väljastatud juhilubasid tunnustatakse vastastikku.

11. Selle direktiivi artikli 7 lõike 1 punkti e kohaselt väljastatakse juhiluba ainult neile taotlejatele, kelle alaline elukoht on juhiloa väljastava liikmesriigi territooriumil.

12. Nimetatud direktiivi artikli 11 lõike 4 teises lõigus on nähtud ette, et liikmesriik keeldub tunnustamast ükskõik millise teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivust sellise isiku puhul, kelle juhiluba on esimese liikmesriigi territooriumil piiratud, peatatud või ära võetud.

13. Direktiivi 2006/126 artikli 13 lõikes 2 on sätestatud, et enne 19. jaanuari 2013 antud mis tahes juhtimisõigust ei võeta ära ning nende suhtes ei kohaldata kuidagi kõnealuse direktiivi sätteid.

14. Nimetatud direktiivi III lisa punktis 14.1 on märgitud, et juhiluba ei väljastata ega uuendata juhiloa taotlejatele või sõidukijuhtidele, kes on alkoholisõltlased või ei suuda joobes juhtimisest loobuda. Minevikus alkoholist sõltuvuses olnud juhiloa taotlejatele või sõidukijuhtidele võib juhiloa väljastada või uuendada kinnitatud meditsiinilise arvamuse ja korrapäraste arstlike läbivaatuste alusel, kui on tõendatud nende juhiloa taotlejate või sõidukijuhtide karskus teatava ajavahemiku jooksul.

15. Direktiivi 2006/126 artikli 16 lõikes 1 on ette nähtud, et liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad hiljemalt 19. jaanuariks 2011 selle direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Need sätted on kohaldatavad alates 19. jaanuarist 2013[8] ja direktiiv 91/439 tunnistatakse kehtetuks alates samast kuupäevast.[9]

7 — Vt selle direktiivi artikli 1 lõige 2.

8 — Nimetatud direktiivi artikli 16 lõige 2.

9 — Direktiivi 2006/126 artikli 17 esimene lõik.

16. Sellegipoolest on direktiivi 2006/126 teatud sätted kohaldatavad enne nimetatud kuupäeva. Selle direktiivi artikli 18 teise lõigu kohaselt kohaldatakse artikli 2 lõiget 1, artiklit 5, artikli 6 lõike 2 punkti b, artikli 7 lõike 1 punkti a, artiklit 9, artikli 11 lõikeid 1 ja 3–6, artiklit 12 ning I-III lisa alates 19. jaanuarist 2009.

B. *Siseriiklik õigus*

17. Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straβenverkehr (määrus isikute liiklusesse lubamise kohta, edaspidi „FeV") sätestab 19. jaanuaril 2009. aastal kehtinud redaktsiooni § 28 lõikes 1, et kehtiva Euroopa Liidu või Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) liikmesriigis väljastatud juhiloa omanikud, kelle alaline elukoht FeV § 7 lõike 1 või 2 tähenduses on Saksamaal, võivad, välja arvatud kõnealuse § 28 lõigetes 2–4 sätestatud juhtudel, oma juhiloast tulenevate õiguste piires juhtida sõidukit selles riigis.

18. FeV-i § 28 lõike 4 esimese lause punktis 3 on märgitud, et see juhtimisõigus ei kehti liidu või EMP juhilubade omanike suhtes, kui nende suhtes on kohus Saksamaa territooriumil kohaldanud juhiloa ajutise või lõpliku äravõtmise meedet või kelle suhtes ametiasutus on teinud otsuse kohaldada viivitamatult täitmisele kuuluvat või lõplikku juhiloa äravõtmise meedet, või kellele on lõpliku otsusega keeldutud juhiluba väljastamast, või kellelt ei ole juhiluba ära võetud ainult selle tõttu, et nad vahepeal sellest ise loobusid.

II. Asjaolud ja põhikohtuasi

19. Saksamaa kodanik W. Hofmann sai Saksamaa juhiloa 13. oktoobril 1960. Amtsgericht Memmingen (Memmingeni esimese astme kohus) võttis temalt 21. novembri 1996. aasta otsusega selle juhiloa ära. Juhiluba anti talle tagasi 31. augustil 1998.

20. Kuna W. Hofmann oli süüdi alkoholijoobes sõidukijuhtimises, määras Amtsgericht talle trahvi ja temalt võeti taas juhiluba ära. Amtsgericht Memmingeni kriminaalasjas tehtud määrus jõustus 8. mail 2007. Peale selle kaasnes karistusega keeld taotleda uut juhiluba kuni 7. augustini 2008.

21. Pädevad Tšehhi ametiasutused väljastasid W. Hofmannile 19. jaanuaril 2009 juhiloa. Sellel juhiloal on tema elukohana märgitud Lazany linn (Tšehhi Vabariik).

22. Saksamaa ametiasutused tuvastasid 17. märtsil 2009 toimunud liikluskontrolli käigus, et W. Hofmannil on Tšehhi juhiluba. Teise liikluskontrolli käigus, mis toimus 25. märtsil 2009, võttis Saksa politsei temalt selle juhiloa ära ja andis üle juhilubasid väljastavatele Saksamaa ametiasutustele.

23. Need ametiasutused teatasid W. Hofmannile 20. aprilli 2009. aasta kirjas, et Tšehhi juhiluba ei anna talle juhtimisõigust Saksamaa territooriumil ja kui ta juhib sõidukit sellel territooriumil, on ta süüdi ilma juhiloata sõidukijuhtimises. Peale selle teatasid ametiasutused, et kui ta ei ole nõus, et sellele juhiloale kantakse keelumärge Saksamaa territooriumil juhtimise keelamise kohta, tehakse otsus Saksamaal juhtimisõiguse äravõtmise kohta.

24. Kuna W. Hofmann keeldus selle keelumärke kandmisest oma Tšehhi juhiloale, sedastas Landratsamt Unterallgäu (Unterallgäu maakonnaamet) oma 15. juuli 2009. aasta otsuses, et W. Hofmannile pädevate Tšehhi ametiasutuste poolt väljastatud juhiluba ei anna õigust sõidukite juhtimiseks Saksamaa territooriumil.

25. W. Hofmann esitas 13. augustil 2009 kaebuse Verwaltungsgericht Augsburgile (Augsburgi halduskohus), milles ta palus see otsus tühistada. Nimetatud kohus jättis 11. detsembri 2009. aasta otsusega kaebuse rahuldamata, põhjendusel, et FeV-i § 28 lõike 4 esimese lause punktides 2 ja 3 sätestatud tingimused on täidetud, kuna W. Hofmanni suhtes on kohaldatud Saksamaa juhiloa äravõtmise meedet. Seega ei saanud ta Saksamaa territooriumil kasutada teise liikmesriigi väljastatud juhiluba.

26. W. Hofmann kaebas selle kohtuotsuse edasi eelotsusetaotluse esitanud kohtusse. Ta palub sisuliselt selle otsuse tühistamist ja Landratsamt Unterallgäu 15. juuli 2009. aasta otsuse tühistamist.

III. Eelotsuse küsimus

27. Kuna Bayerischer Verwaltungsgerichtshofil on kahtlusi direktiivi 2006/126 sätete tõlgendamise osas, otsustas ta kohtuliku arutamise peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas direktiivi 2006/126 […] artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik on kohustatud keelduma tunnustamast oma territooriumil sellise juhiloa kehtivust, mille teine liikmesriik on isikule, kellelt on juhiluba esimese liikmesriigi territooriumil ära võetud, väljastanud pärast asjaomasele isikule uue juhiloa taotlemiseks määratud keeluaja möödumist, kui juhiloa väljastamise ajal oli isiku alaline elukoht väljastavas liikmesriigis?"

IV. Analüüs

A. *Sissejuhatavad märkused*

28. Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus on oma eelotsusetaotluses ja osapooled oma kirjalikes märkustes tõstatanud direktiivi 2006/126 artikli 2 lõike 1 ja artikli 11 lõike 4 teise lõigu kohaldamise küsimuse, tuleb kõigepealt selgitada põhjuseid, miks ma arvan, et need sätted on käesolevas asjas kohaldatavad.

29. Selle direktiivi artikli 17 kohaselt tunnistatakse direktiiv 91/439 kehtetuks alates 19. jaanuarist 2013. Liikmesriigid kohaldavad direktiivi 2006/126 sätteid alates sellest samast kuupäevast.[10] Sellegipoolest, nagu ma eespool märkisin, on kõnealuse direktiivi artikli 18 teise lõigu kohaselt teatud artiklid kohaldatavad alates 19. jaanuarist 2009. See kehtib muu hulgas kõnealuse direktiivi artikli 2 lõike 1 ja artikli 11 lõike 4 kohta.

30. W. Hofmann sai aga oma Tšehhi juhiloa 19. jaanuaril 2009. Seega ei ole minu arvates mingit kahtlust, et käesoleval juhul on asjakohased uue juhilubade direktiivi sätted, st direktiivi 2006/126 artikli 2 lõige 1 ja artikli 11 lõige 4, mida kohaldatakse alates sellest samast kuupäevast.

31. Lisaks küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus, kas kõnealuse direktiivi artikli 13 lõige 2 ei takista selle direktiivi artikli 11 lõike 4 teise lõigu kohaldamist. Tuletan meelde, et esimesena nimetatud sättes on ette nähtud, et enne 19. jaanuari 2013 antud mis tahes juhtimisõigust ei võeta ära ning nende suhtes ei kohaldata kuidagi direktiivi 2006/126 sätteid.

32. Seega leiab W. Hofmann, et selle direktiivi artikli 11 lõike 4 teine lõik on kohaldatav alles alates 19. jaanuarist 2013 ja enne seda kuupäeva väljastatud juhilubade suhtes ei saa kohaldada piiramise, peatamise või äravõtmise meedet.

33. Tuleb meenutada, et kõnealuse direktiivi artikli 16 lõigete 1 ja 2 kohaselt on selle direktiivi sätted, muu hulgas artikkel 13, kohaldatavad alles alates 19. jaanuarist 2013.

34. Igal juhul, nagu Saksamaa valitsus märkis, näitab artikli 13 paigutus direktiivi 2006/126 sätete hulgas seda, et see direktiiv viitab üksnes õigustele, mis on saadud konkreetse kategooria sõidukite juhtimiseks, ja mitte juhiloa piiramise, peatamise või äravõtmise meetmetele.

10 — Selle direktiivi artikli 16 lõige 2.

35. See direktiiv kehtestab nimelt ühtse ühenduse juhiloamudeli, mille eesmärk on asendada erinevad liikmesriikides kehtivad juhiload.[11] Selles suhtes kehtestab ja määratleb see direktiiv erinevad juhiloa kategooriad.[12] Kuna liikmesriigid on igaüks enne ühenduse sätete jõustumist määratlenud oma riigi juhiloakategooriad, peavad nad edaspidi kehtestama vastavuse nende kategooriate ja liidu seadusandja määratletud kategooriate vahel.

36. Direktiivi 2006/126 artikli 13 „Ühenduse ja kolmandate riikide juhiloamudelite vastavus" eesmärk on üksnes lahendada see erinevate juhiloakategooriate vastavuse küsimus.

37. See nähtub lisaks ka ettevalmistavatest materjalidest. Nimelt lisati selle direktiivi artikli 13 lõige 2 Euroopa Parlamendi algatusel.[13] Parlament põhjendas selle sätte lisamist, täpsustades, et endiste juhilubade vahetamine ei tohi mitte mingil juhul tuua kaasa omandatud õiguste kaotamist või piiramist erinevate sõidukikategooriate juhtimisõiguse osas.[14]

38. Taoline analüüs, nagu pakub välja W. Hofmann, tooks liiatigi kaasa selle, et liikmesriik ei saaks siseriiklikke juhtimisõiguse piiramist, peatamist, äravõtmist või tühistamist käsitlevaid sätteid kohaldada juhtide suhtes, kes on juhiloa saanud enne 19. jaanuari 2013. See läheks täielikult vastuollu direktiivis 2006/126 seatud liiklusohutuse parandamise eesmärgiga.

39. Kõiki neid põhjuseid arvestades leian, et kõnealuse direktiivi artikli 13 lõikega 2 ei ole vastuolus selle direktiivi artikli 11 lõike 4 teise lõigu kohaldamine.

B. *Eelotsuse küsimus*

40. Oma eelotsuse küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2006/126 artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik on kohustatud keelduma tunnustamast sellise juhiloa kehtivust, mille teine liikmesriik on väljastanud isikule, kellelt on esimese liikmesriigi territooriumil ära võetud tema eelmine juhiluba; ning tegema seda isegi siis, kui see äravõtmismeede on kaotanud kogu oma mõju ja elukoha tingimus on täidetud.

41. Tegelikult soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas Euroopa Kohtu senine, direktiivi 91/439 alusel välja kujundatud kohtupraktika[15] on kohaldatav ka niisuguste olukordade suhtes nagu W. Hofmanni olukord, mis on reguleeritud direktiiviga 2006/126.

42. Ma ei arva, et see on nii, ja seda järgmistel põhjustel.

43. Direktiivi 2006/126 ettevalmistavatest materjalidest nähtub, et liidu seadusandja soovis tugevdada võitlust juhiloaturismi vastu ja ühtlasi võitlust liiklusohutuse eest.

44. Nimelt on selle direktiivi artikli 11 lõike 4 teise lõigu sõnastuse muutmise taga parlamendi ettepanek. Direktiivi 91/439 uuestisõnastamise käigus tegi parlament ettepaneku kehtestada ohtlikele juhtidele määratud karistuste vastastikune tunnustamine. Ta märkis seda eesmärki silmas pidades, et tagamaks, et juhiloa äravõtmine ühes liikmesriigis kehtiks kõikides liikmesriikides, tuleb edaspidi seada liikmesriikidele kohustus tunnustada kõiki ühe liikmesriigi võetud piiramise, peatamise, äravõtmise või kehtetuks tunnistamise meetmeid ning keelduda nende juhilubade kehtivuse tunnustamisest, mille suhtes on sedalaadi meetmeid võetud.[16]

11 — Vt selle direktiivi artikli 1 lõige 1.

12 — Vt direktiivi 2006/126 artikkel 4.

13 — Vt 3. veebruari 2005. aasta aruanne ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb juhilubasid (uuestisõnastamine) (A6-0016/2005, edaspidi „aruanne"), muudatusettepanek 13.

14 — *Idem.*

15 — Vt käesoleva ettepaneku punkt 5.

16 — Vt aruande muudatusettepanek 57 ja seletuskiri, lk 59.

45. Parlamendi eesmärk oli piirata nii palju kui võimalik juhiloaturismi.[17] Selle institutsiooni transpordi- ja turismikomisjoni kohaselt võib juhiloaturismi määratleda kui asjaolu, et kodanik, kellelt on tema liikmesriigis juhiluba ära võetud raske rikkumise tõttu, saab teises liikmesriigis uue juhiloa.[18]

46. Lisaks tõi parlament esile asjaolu, et isikud, kellelt on ühes liikmesriigis eelkõige alkoholi- või narkojoobes sõidukijuhtimise tõttu juhiluba ära võetud, võivad juba kergesti hankida endale fiktiivse elukoha mõnes liikmesriigis ja saada seal juhiloa, et vältida nõnda uue juhiloa saamise suhtes kehtivaid tingimusi.[19]

47. Seega on minu arvates ilmselge, et sõnastuse muutmine direktiivi 2006/126 artikli 11 lõikes 4 väljendab kõnealust tahet tugevdada võitlust liiklusohutuse eest, minnes kaugemale sellest, mis oli seni direktiiviga 91/439 ette nähtud. Seega ei jäta direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teine lõik enam liikmesriikidele kaalutlusruumi ja sellega on nüüd kehtestatud kohustus keelduda tunnustamast ükskõik millise teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivust, kui selle omaniku eelmise juhiloa suhtes on esimese liikmesriigi territooriumil kohaldatud piiramise, peatamise või äravõtmise meedet.

48. Olen seisukohal, et selle tagajärjeks peab olema see, et W. Hofmanni olukorra puhul on pädevatel Saksamaa ametiasutustel õigus mitte tunnustada pädevate Tšehhi ametiasutuste väljastatud juhiluba.

49. Eelmise juhiloa äravõtmise meetmest, mida kohaldasid pädevad Saksamaa ametiasutused, tuleneb nimelt see, et pärast juhiloa taotlemise keeluaja möödumist oleks uue juhiloa väljastamise tingimuseks olnud W. Hofmanni juhtimissobivust käsitleva meditsiinilis-psühholoogilise kontrolli tõendi esitamine.

50. Mulle tundub, et ei ole võimalik kahelda selles, et teatud rikkumiste, nagu näiteks joobeseisundis sõidukijuhtimise puhul, mis põhjustavad statistika järgi suurel hulgal raskeid liiklusõnnetusi,[20] kujutab asjaolu, et juhtimisõiguse uuendamise tingimuseks seatakse eespool nimetatud kontrolli läbimine, endast tõhusat ennetusvahendit, mis suurendab liiklusohutust. Seda silmas pidades tundub mulle, et siseriiklik meede on kooskõlas ühega direktiivi 2006/126 eesmärkidest, milleks on liiklusohutuse parandamine.[21]

51. Komisjon tuletas selles osas meelde, kuivõrd oluline on liiklejat harida, koolitada, kontrollida ja vajaduse korral karistada, kuna liikleja on kõige esimene lüli liiklusohutuse ahelas.[22]

52. Järeldus, et pädevatel Saksamaa ametiasutustel oli õigus keelduda tunnustamast pädevate Tšehhi ametiasutuste väljastatud juhiluba, vastab seega minu arvates mitte üksnes kõnealuse direktiivi mõttele, vaid ka selle tekstile, mis puudutab 19. jaanuaril 2009 kohaldatavaid sätteid.

53. Leian, et arvesse tuleb võtta asjaolu, et direktiivi 2006/126 artikli 18 teine lõik näeb muu hulgas ette, et ka selle direktiivi III lisa kohaldatakse alates 19. jaanuarist 2009. Selle lisa punktis 14 on aga täpsustatud, et alkoholi tarbimine on liiklusohutusele väga ohtlik ja et selle probleemi tõsiduse tõttu peavad meditsiiniasutused olema eriti valvsad. Sellest tulenevalt on selle lisa punktis 14.1 ette nähtud, et isikule, kes on alkoholisõltlane, juhiluba ei väljastata, ning minevikus alkoholist sõltuvuses olnud isik võib uue juhiloa saada üksnes teatud tingimustel, nagu meditsiinilise arvamuse alusel.

17 — Vt selle muudatusettepanekuga kaasnev põhjendus.

18 — Vt soovituse projekt 21. septembri 2006. aasta teisele lugemisele, mis käsitleb nõukogu ühist seisukohta seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (juhilubade kohta) vastuvõtmisega (2003/0252(COD), punkt 2.1).

19 — Vt aruande muudatusettepanekuga 57 kaasnev põhjendus.

20 — 2009. aastal sai Euroopa Liidu teedel surma üle 35 000 inimese, mis on keskmise suurusega linna elanikkond, ja vigastada lausa 1 500 000 inimest (komisjoni 20. juuli 2010. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa kui liiklusohutusala: poliitikasuunised liiklusohutuse valdkonnas aastateks 2011–2020" (KOM(2010)389 lõplik, lk 2). Hinnangute kohaselt on üks kolmest õnnetusest otseselt seotud alkoholiga.

21 — Vt selle direktiivi põhjendus 2.

22 — Vt 20. joonealuses märkuses viidatud komisjoni teatis, lk 5.

54. W. Hofmanni suhtes 15. juulil 2009 tehtud otsuse põhjendus õigustab minu arvates direktiivi 2006/126 III lisa punktis 14.1 ette nähtud kontrollimeetmete kohaldamist. Kui neid kontrollimeetmeid oleks kohaldatud ja kui oleks tehtud kõik kontrollid, mis võimaldaksid teha kindlaks, et W. Hofmann oli taas sobiv sõidukit juhtima, siis oleks pädevatel Saksamaa ametiasutustel tulnud Tšehhi juhiloa kehtivust tunnustada, sest sellega olid täidetud nõuded, mis vastavad liidu tasandil ühisele ohutuse tagamise huvile.

55. Leian, et minu pakutud lahendust ei mõjuta asjaolu, et pädevad Tšehhi ametiasutused ei võtnud arvesse Amtsgericht Memmingeni otsust juhiloa äravõtmise kohta. See arvestamata jätmine tuleneb kas sellest, et W. Hofmann varjas selle süüdimõistmise olemasolu, või siis sellest, et pädevad Tšehhi ametiasutused ei konsulteerinud pädevate Saksamaa ametiasutustega. Esimesel juhul on selge, et W. Hofmann ei tohiks niisugusest varjamisest kasu saada. Teisel juhul ei saa ka ametiasutuse võimalik viga olla õigustloov, eelkõige teise liikmesriigi seaduse suhtes, ja seda enam sellisel juhul, kui direktiiv nõuab, et see riik kohaldaks oma siseriiklikku seadust seoses erandiga, mida on selles direktiivis tunnustatud kui osa selle direktiiviga kehtestatud üldisest tasakaalust.

56. Kohtuistungil möönis komisjon, et sellist skeemi, mille puhul väljastav liikmesriik oleks konsulteerinud pädevate Saksamaa ametiasutustega ja seejärel, olles saanud teada W. Hofmanni alkoholiprobleemidest, kohaldaks direktiivi 2006/126 III lisa punktis 14.1 ette nähtud meetmeid, võiks käesolevas kohtuasjas pidada kõnealuse direktiivi mõttega kooskõlas olevaks ning selle tagajärjel saaks Saksamaa Liitvabariigi vastu tugineda Tšehhi Vabariigi väljastatud juhiloale.

57. Mina omalt poolt leian, et niisugune skeem võimaldab selle ennetavat eesmärki silmas pidades kombineerida direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 uusi sätteid vaieldamatul vastastikusel usaldusel põhineva vastastikuse tunnustamise põhimõttega, kui järgiti sama direktiivi III lisa punktis 14.1 ette nähtud meetmeid, mis on kohaldatavad kõigis 27 liikmesriigis.

58. Komisjon märkis küll ka seda, et niisugune süsteem, mis nõuab seega erinevate liikmesriikide pädevate ametiasutuste vahelist konsulteerimist, tundus talle keeruline, ja et seda ei ole sõnaselgelt ette nähtud. Tuletan siiski meelde, et mitte ainult juba direktiivi 91/439 artikli 12 lõige 3 ei näinud ette, et liikmesriigid abistavad üksteist selle direktiivi rakendamisel ja vahetavad vajaduse korral tarvilikku teavet nende juhilubade kohta, mis nad on registreerinud; vaid ka direktiivi 2006/126 artikkel 15 kinnitab veel kord seda vastastikkuse abistamise vajadust hilisemat juhilubade võrgustiku loomist silmas pidades. Mulle näib, et just nimelt liikmesriikide vaheline koostöö ja vastastikune abistamine on võti, millega saab vastastikust usaldust suurendades saavutada eesmärgid, mis liit on endale liiklusohutuse valdkonnas seadnud. Pealegi ei tundu mulle, et juhilubade võrgustiku loomine oleks keerukam kui karistusregistrite võrgustiku loomine, mis on teatud liikmesriikide vahel juba sisse seatud.

59. Sellest tulenevalt tundub mulle, et minu pakutud lahendus on kõige sobivam selleks, et vastata liidu seadusandja tahtele tugevdada võitlust liiklusohutuse eest ja anda nõnda kasulik mõju direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teisele lõigule, mille sätteid muudeti selgelt just sel põhjusel.

60. Seda tõendab meile W. Hofmanni käitumine. Tundub, et see isik ei ole oma alkoholiprobleeme lahendanud, sest 16. aprillil 2009, st peaaegu kolm kuud pärast seda, kui talle väljastati Tšehhi juhiluba, pidas Saksa politsei ta kinni ja kontrollis teda, tuvastades väga kõrge alkoholisisalduse veres. Selle kõikide liiklejate jaoks ohtliku käitumise tagajärg oli see, et 5. aprillil 2011 jõustunud otsusega võeti temalt Tšehhi juhiluba 18 kuuks ära. Olen arvamusel, et kui pädevad Tšehhi ametiasutused oleksid teadnud tema alkoholiprobleemidest, ei oleks nad tõenäoliselt W. Hofmannile juhiluba väljastanud.

61. Nagu märkis Saksamaa valitsus, toimib direktiivi 2006/126 artikli 11 lõike 4 teine lõik seega kaitsemehhanismina, mis võimaldab takistada ohtlike isikute liiklemist liikmesriikide territooriumil.

62. Mulle võib vastuväitena esitada asjaolu, et sellist arutluskäiku ei saa kasutada kõnealuse direktiivi artikli 11 lõike 4 viimase lõigu puhul, st juhul, kui meede esineb juhiloa kehtetuks tunnistamise kujul. Selles sättes on nimelt ette nähtud, et liikmesriik *võib keelduda*[23] juhiloa väljastamisest taotlejale, kelle juhiluba on teises liikmesriigis kehtetuks tunnistatud. Siiski olen, niisamuti nagu Saksamaa valitsus ja komisjon, arvamusel, et kehtetuks tunnistamine, mida eristatakse seega peatamise, piiramise ja äravõtmise meetmetest, ei puuduta juhiloa omaniku juhtimissobivust, vaid selle juhiloa väljastamisega seotud vormiküsimusi.

63. Direktiivi 2006/126 eesmärk ei ole pakkuda liidu kodanikule võimalust valida juhilubade osas meelepärane kohtualluvus (*forum shopping*) selle järgi, et piiritaguses liikmesriigis on väljastamistingimused vähem ranged,[24] vaid selle direktiivi eesmärk on esiteks võimaldada juhiluba juba omaval isikul asuda elama teise liikmesriigi kui kõnealuse juhiloa väljastanud liikmesriik territooriumile, ilma et ta peaks uuesti sooritama sõidueksami või juhiluba vahetama, ja teiseks tagada liiklejate turvalisus liidu territooriumil.[25]

64. Seega, arvestades kõiki eelnevaid kaalutlusi, olen arvamusel, et direktiivi 2006/126 artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik on kohustatud keelduma tunnustamast teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivust, kui selle omanikult on juhiluba esimeses liikmesriigis ära võetud, ning ta peab seda tegema põhjusel, et see isik juhtis sõidukit alkoholijoobes ja väljastavas liikmesriigis ei ole läbi viidud tema juhtimissobivust puudutavaid vajalikke kontrolle, mis on ette nähtud sama direktiivi III lisa punktis 14.1.

V. Ettepanek

65. Esitatud asjaoludest lähtudes teen ettepaneku vastata Bayerischer Verwaltungsgerichtshofi esitatud eelotsuse küsimusele järgmiselt:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiivi 2006/126/EÜ juhilubade kohta artikli 2 lõiget 1 ja artikli 11 lõike 4 teist lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriik on kohustatud keelduma tunnustamast teises liikmesriigis väljastatud juhiloa kehtivust, kui selle omanikult on juhiluba esimeses liikmesriigis ära võetud, ning ta peab seda tegema põhjusel, et see isik juhtis sõidukit alkoholijoobes ja väljastavas liikmesriigis ei ole läbi viidud tema juhtimissobivust puudutavaid vajalikke kontrolle, mis on ette nähtud direktiivi 2006/126 III lisa punktis 14.1.

23 — Kohtujuristi kursiiv.

24 — Tõsi küll, W. Hofmanni Tšehhi juhiloale on märgitud elukoht Tšehhi Vabariigis. Siiski on üldteada, et teatud vastutustundetud autokoolid on spetsialiseerunud Saksamaa kodanikele elukoha pakkumisele, mille ainus eesmärk on täita üht juhiloa väljastamise tingimust (vt selle kohta käesoleva ettepaneku punkt 46).

25 — Vt selle direktiivi põhjendus 2.